

Maassa maan tavalla?

Miten kehittyvillä markkinoilla toimivien yritysten tulee ottaa huomioon kohtemaan korrupatio?

Peltonen LMR Oy:n aamiaisseminaari, Ravintola G.W. Sundmans, Auditorio, Helsinki, torstai 23.1.2014 klo 8.30 – 11.30

Oikeustieteen tohtori **Ari-Matti NUUTILA**

YK:n oikeudellinen neuvonantaja (UNODC, Wien)

JD Ari-Matti Nuutila Juridisk Byrå, Skanör, Ruotsi

Sähköposti law.nuutila@gmail.com

Puh. +46 70 87 77 551, skype ari-matti.nuutila

1. Rikoksen tekopaikka

- Suomalainen tuomioistuin soveltaa Suomen rikoslakia. Vastaavasti esim. kiinalainen tuomioistuin soveltaa vain Kiinan kansantasavallan lakia.
- RL 1:1.1 ja 1:3.1
  - Suomessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia.
  - Suomen ulkopuolella tehtyyn rikokseen, joka on kohdistunut Suomen kansalaiseen tai ... suomalaiseen oikeushenkilöön, sovelletaan Suomen lakia, jos teosta ... voi seurata yli 6 kk vankeusrangaistus
- Eurooppalainen pidätysmääräys soveltuu EU:n sisällä, sen ulkopuolella kahdenväliset sopimukset

2. Lahjuksen ottaminen

- RL 40:1
  - Jos virkamies toiminnastaan palvelussuhteessa itselleen tai toiselle pyytää tai ottaa vastaan lahjan tai muun oikeudettoman edun ...
  - Joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa ...
  - Koskee (1.1.1999 alkaen, SK 563/1998 ja 815/1998) myös ulkomaalaisia virkamiehiä
- RL 40:11.1, 4) kohta
  - Tässä laissa ... tarkoitetaan ulkomaisella virkamiehellä henkilöä, joka on nimitetty tai valittu ... tai joka muuten hoitaa julkista tehtävää ...

3. Lahjuksen antaminen virkamiehelle tai muulle

➤ RL 16:13

- Joka virkamiehelle lupaa, tarjoaa tai antaa hänen toiminnastaan palvelussuhteessa hänelle tai toiselle tarkoitetun lahjan tai muun edun ... jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan ...

➤ RL 30:7

- Joka elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevalle ... lupaa, tarjoaa tai antaa ... oikeudettoman edun (lahjuksen) tarkoituksin saattaa lahjottava ... suosimaan lahjuksen antajaa ...

4. Ulkomainen ”julkinen yritys”?

- Ei sisälly RL 16:10 tai 40:11 määritelmiin
- OECD:n yleissopimus ja HE 102/1998 vp, s. 10:
  - Päätösvalta yrityksessä, jossa valtiolla on enemmistöomistus, merkitystä osakepääomasta tai se hallinnoi enemmistöä yrityksen osakkeisiin liittyvistä äänistä

5. Kirjanpitorikos

- RL 30:9
  - Joka ... merkitsee kirjanpitoon vääriä tai harhaanjohtavia tietoja ... ja siten vaikeuttaa oikean ja riittävän kuvan saamista ... tuloksesta ja taloudellisesta asemasta ...
  - Liiketoimintaan kuulumattomat maksut yrityksestä merkitsevät kirjanpitorikosta!
  - Kuka vastaa kirjanpidosta?

6. Tahallisuus

- RL 3:6
  - Tekijä on aiheuttanut ... seurauksen tahallaan, jos hän on ... pitänyt seurauksen aiheutumista ... varsin todennäköisenä
- RL 4:1
  - Jos tekijä ei teon hetkellä ole selvillä kaikkien niiden seikkojen käsillä olosta, joita rikoksen tunnusmerkistön toteutuminen edellyttää, tai jos hän erehtyy sellaisesta seikasta, teko ei ole tahallinen.
- Uskottavuusarvio

7. Kiitos!